

НАРЕДБА № 12 от 10.12.2003 г. за начина и реда за определяне на минималната доходност при управление на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на резервите за гарантиране на минималната доходност

Обн., ДВ, бр. 110 от 19.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., попр., бр. 1 от 6.01.2004 г., изм. и доп., бр. 17 от 2.03.2004 г., бр. 29 от 5.04.2005 г., бр. 57 от 13.07.2007 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 2/2004 г., стр. 371; кн. 4/2004 г., стр. 451; кн. 5/2005 г., стр. 646

Библиотека закони - АПИС, т. 11, р. 2, № 390е

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Наредбата урежда начина и реда за:

1. определяне на минималната доходност при управление на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
2. покриване на разликата до минималната доходност;
3. формиране и използване на резервите за гарантиране на минималната доходност на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурително дружество.

Глава втора ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МИНИМАЛНАТА ДОХОДНОСТ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ НА ФОНД ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

Чл. 2. (1) За всеки вид фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване се определя минимална доходност по реда на чл. 193, ал. 2 и 3 от Кодекса за социално осигуряване на база на средна претеглена доходност.

(2) За целите на наредбата средната претеглена доходност се определя съгласно т. 1 от приложение № 1 на база на:

1. относителния дял на стойността на нетните активи на всеки фонд в общата сума от нетните активи на фондовете от съответния вид, участващи при определянето на средната доходност, към последния работен ден на отчетното тримесечие, и

2. доходността в процент на годишна база, постигната от съответния фонд за последния 24-месечен период.

(3) В случаите, когато относителният дял по ал. 2, т. 1 на фонд надвишава 20 на сто от общата сума на нетните активи на фондовете от съответния вид, при определянето на средната претеглена доходност относителният дял на този фонд се ограничава до 20 на сто. Остатъкът, получен в резултат на ограничаването на относителния дял до 20 на сто, се разпределя пропорционално между останалите фондове, които имат относителен дял, по-малък от 20 на сто.

(4) Процедурата по ал. 3 се повтаря, докато относителният дял на всеки от фондовете след разпределяне на остатъка достигне ниво, ненадвишаващо 20 на сто от общата сума на нетните активи.

(5) Доходността по ал. 2, т. 2 се определя съгласно т. 2 и 3 от приложение № 1.

Глава трета

ФОРМИРАНЕ НА РЕЗЕРВИ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА МИНИМАЛНАТА ДОХОДНОСТ

Раздел I

Резерв на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 3. Във всеки фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване се формира резерв за гарантиране на минималната доходност.

Чл. 4. (1) Средствата на резерва, формиран при условията на чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване, представляват част от нетните активи на съответния фонд.

(2) Средствата в резерва се записват и натрупват в отделна партида, която се води в левове и в дялове.

(3) Заделянето на средства в резерва се извършва от пенсионноосигурителното дружество в първия работен ден, следващ деня на обявяване на минималната доходност от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

Чл. 5. (1) При заделянето на средства в резерва се увеличава броят на дяловете в партидата на резерва и се намалява стойността на един дял.

(2) Размерът на средствата в левове, които се заделят в резерва, се определя към последния работен ден на 24-месечния период съгласно т. 1, 2 и 3 от приложение № 2.

(3) Броят на дяловете, които се записват в партидата на резерва, се определя, като размерът на средствата в левове, изчислен по реда на ал. 2, се раздели на стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности по чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване (приложение № 2, т. 4).

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2004 г., изм., бр. 57 от 2007 г.) Когато с определения по реда на ал. 2 размер стойността на резерва надвиши ограничението от 1 % от нетните активи на фонда към края на работния ден, предхождащ деня на заделяне на резерва, в резерва се заделя само частта, с която се достига ограничението.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2004 г.) В случаите по ал. 4 броят на дяловете, които се записват в партидата на резерва, се определя като отношение на размера на заделените средства, с които се достига ограничението от 1 %, и разликата между:

1. стойността на един дял за последния работен ден от 24-месечния период и

2. (доп. - ДВ, бр. 57 от 2007 г.) отношението на размера на заделените средства, с които се достига ограничението от 1 %, и броя на дяловете към края на работния ден, предхождащ последния работен ден от 24-месечния период.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 17 от 2004 г., изм., бр. 57 от 2007 г.) Намалената стойност на един дял по ал. 1 се определя като отношение на стойността на нетните активи на фонда към края на работния ден, предхождащ деня на заделяне на резерва, и броя дялове във фонда след заделянето на резерва, и е валидна за деня на заделяне на резерва.

Чл. 6. Пенсионноосигурителните дружества представят справка за формиране на резерв за гарантиране на минималната доходност за всеки управляван от тях фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор". Справката се представя до края на работния ден, в който е извършено заделянето на средства в резерва.

Раздел II **(В сила от 19.12.2003 г.)** **Резерв на пенсионноосигурително дружество**

Чл. 7. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2005 г.) Размерът на резерва по чл. 193, ал. 8 от Кодекса за социално осигуряване се определя и поддържа в процент от стойността на нетните активи на съответния фонд към края на всеки месец, намалени със средствата в партидата на резерва за гарантиране на минималната доходност на фонда.

Чл. 8. Средствата на резерва се инвестират и отчитат отделно от собствените средства на пенсионноосигурителното дружество по реда на чл. 193, ал. 10 от Кодекса за социално осигуряване.

Чл. 9. Пенсионноосигурителните дружества представят справка за формиране на резерв за гарантиране на минималната доходност от собствени средства по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", до 20-о число на месеца, следващ отчетния месец.

Глава четвърта **ПОКРИВАНЕ НА РАЗЛИКАТА ДО МИНИМАЛНАТА** **ДОХОДНОСТ И** **ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗЕРВИТЕ**

Чл. 10. (1) Размерът на средствата, необходим за покриване на разликата до минималната доходност на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се определя като произведение от:

1. (доп. - ДВ, бр. 57 от 2007 г.) броя на дяловете във фонда към края на работния ден, предхождащ последния работен ден на 24-месечния период, и

2. разликата между стойността на един дял, при която се достига минималното равнище на доходността и стойността на един дял за последния работен ден на 24-месечния период.

(2) Стойността на един дял, при която се достига минималното равнище на доходност, представлява произведението от стойността на един дял за последния работен ден на 24-месечния период и коефициент, определен съгласно т. 5 от приложение № 2.

Чл. 11. (1) Покриването на разликата до минималната доходност със средства от резерва във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване се извършва чрез намаляване на броя на дяловете от резерва на фонда и увеличаване на стойността на един дял.

(2) Броят на дяловете, с които се намалява партидата на резерва, се определя като отношение на размера на средствата за покриване на недостига до минималната доходност към стойността на един дял по чл. 10, ал. 2.

Чл. 12. (1) Размерът на средствата, които покрива пенсионноосигурителното дружество в случая по чл. 193, ал. 9, изречение 2 от Кодекса за социално осигуряване, се определя като разлика между размера на средствата по чл. 10, ал. 1 и стойността, покрита от резерва на фонда.

(2) Покриването на разликата по ал. 1 се извършва чрез прехвърляне на средства от съответния резерв на дружеството към фонда в деня на покриване на недостига по чл. 11, ал. 2.

Чл. 13. В случай че няма формиран резерв във фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване, размерът на средствата по чл. 10, ал. 1 се покрива от резерва на пенсионноосигурителното дружество, което го управлява.

Чл. 14. Стойността на един дял на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване след покриване на разликата до минималната доходност се определя, като стойността на нетните активи на фонда, в която са включени прехвърлените от резерва на управляващото го дружество средства, се раздели на броя на дяловете на фонда, намалени с броя на дяловете по чл. 11, ал. 2.

Чл. 15. Пенсионноосигурителните дружества представят справка за покриване на разликата до минималната доходност по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", до края на работния ден, в който е извършено покриването на разликата до минималната доходност.

Глава пета **(Нова - ДВ, бр. 17 от 2004 г.)** **АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ**

Чл. 16. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2004 г.) (1) Който извърши или допусне извършване на нарушение на тази наредба, се наказва съгласно чл. 351 от Кодекса за социално осигуряване.

(2) Нарушенията на разпоредбите на наредбата се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, упълномощени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

(3) Наказателните постановления се издават от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", или от упълномощено от него длъжностно лице.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. До 1 юли 2004 г. доходността на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване се определя съгласно т. 1.1, 1.2 и 1.3 от приложение № 3 в следния ред:

1. определя се доходността в процент на месечна база за календарен месец;
2. определя се доходността в процент на годишна база за календарен месец;
3. определя се постигнатата доходност на годишна база за предходния 24-месечен период.

§ 2. До 1 юли 2004 г. размерът на средствата по чл. 10, ал. 1 се покрива от резерва на пенсионноосигурителното дружество.

§ 3. За периода от 1 юли 2004 г. до 30 юни 2006 г. доходността на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване се определя съгласно т. 2.1, 2.2 и 2.3 от приложение № 3.

§ 4. Наредбата се издава на основание чл. 193, ал. 12 от Кодекса за социално осигуряване и е приета с решение № 12-Н от 10.XII.2003 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 5. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2004 г., с изключение на разпоредбите на глава трета, раздел

втори, които влизат в сила в деня на обнародването.

§ 6. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

Приложение № 1

към чл. 2, ал. 2 и 5

(Изм. - ДВ, бр. 29 от 2005 г.,

бр. 57 от 2007 г.)

1. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2005 г.) Средната претеглена доходност за последния 24-месечен период в процент на годишна база на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване от съответния вид се изчислява по формулата:

$$R_a = \sum_{i=1}^n R_{i\text{год}} \frac{w_i}{100},$$

където:

R_a е средната претеглена доходност за последния 24-месечен период в процент на годишна база на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване от съответния вид;

$R_{i\text{год}}$ - постигнатата доходност на i -тия фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване от съответния вид за последния 24-месечен период в процент на годишна база;

w_i - относителният дял на i -тия фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване от съответния вид, коригиран в съответствие с чл. 2, ал. 3 и 4;

n - броят на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване от съответния вид, участващи при определянето на минималната доходност.

2. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2005 г.) Постигнатата доходност в процент на годишна база за последния 24-месечен период се изчислява по формулата:

$$R_{\text{год}} = \left(\sqrt{\left(1 + \frac{R}{100}\right)} - 1 \right) \times 100,$$

където:

$R_{\text{год}}$ е постигнатата доходност на съответния фонд за последния 24-месечен период в процент на годишна база;

R - доходността на съответния фонд в процент за последния 24-месечен период.

3. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2007 г.) Доходността на съответния фонд в процент за последния 24-месечен период се изчислява по формулата:

$$R = \frac{U_b - U_a}{U_a} \times 100,$$

където:

R е доходността на съответния фонд в процент за последния 24-месечен период;

U_b - стойността на един дял на съответния фонд за последния работен ден на последния 24-месечен период;

U_a - стойността на един дял на съответния фонд за последния работен ден на месеца, предхождащ 24-месечния период.

Приложение № 2

към чл. 5, ал. 2 и 3

и чл. 10, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 29 от 2005 г.,

бр. 57 от 2007 г.)

1. Стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване, се изчислява по следната формула:

$$U_{\max} = U_b \times f,$$

където:

$U_{\max}$ е стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване;
 U_b - стойността на един дял на съответния фонд за последния работен ден от 24-месечния период;

f - коефициентът, с който се определя стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване.

2. Коефициентът, с който се определя стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване:

$$f = \left(\frac{1 + \max\left(1,4 \frac{R_a}{100}; \frac{R_a}{100} + 0,03\right)}{1 + \frac{R_{год}}{100}} \right)^2,$$

където:

f е коефициентът, с който се определя стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване;

R_a - средната претеглена доходност на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване от съответния вид в процент на годишна база за последния 24-месечен период;

$R_{год}$ - постигнатата доходност на съответния фонд в процент на годишна база за последния 24-месечен период.

3. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2005 г., бр. 57 от 2007 г.) Размерът на средствата в левове, които се заделят в резерва за гарантиране на минималната доходност от фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се изчислява по следната формула:

$$Res^{BGN} = (U_b - U_{\max}) \times s,$$

където:

BGN

Res е размерът на средствата в левове, които се заделят в резерва за гарантиране на минималната доходност от съответния фонд;

$U_{\max}$ - стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване;

U_b - стойността на един дял на съответния фонд за последния работен ден на последния 24-месечен период;

s - броят дялове в съответния фонд към края на работния ден, предхождащ последния работен ден от 24-месечния период.

4. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2005 г.) Броят дялове, с който се увеличават дяловете в партидата на резерва на съответния фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се изчислява по следната формула:

$$Res^U = \frac{Res^{BGN}}{U_{\max}},$$

където:

U

Res е броят дялове, с който се увеличават дяловете в партидата на резерва на съответния фонд;

BGN

Res - размерът на средствата, които се заделят в резерва за гарантиране на минималната доходност на съответния фонд;

$U_{\max}$ - стойността на един дял, при която се достига по-голямата от двете стойности съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване.

5. Коефициентът за определяне на стойността на един дял, при която се достига минималната доходност във фонд за допълнително задължително

пензионно осигуряване, се изчислява по формулата:

$$g = \left(\frac{1 + R_{\min}/100}{1 + R_{\text{год}}/100} \right)^2,$$

където:

g е коефициентът за определяне на стойността на един дял, при която се достига минималната доходност;

$R_{\min}$ - минималната доходност на фондовете за допълнително задължително

пензионно осигуряване от съответния вид в процент за последния 24-месечен период, обявена от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор";

$R_{\text{год}}$ - постигнатата доходност на съответния фонд за последния

24-месечен период в процент на годишна база.

Приложение № 3

към § 1 и 3

(Попр. - ДВ, бр. 1 от 2004 г.,
изм., бр. 17 от 2004 г.,

бр. 57 от 2007 г.)

1.1. Доходността r_m в процент на месечна база за календарен месец m се изчислява по формулата:

$$r_m = \frac{A_m - \sum_{j=0}^p F_j}{F_0 + \frac{1}{p} \sum_{j=1}^p F_j (p - j + 1)} \times 100,$$

където:

A_m са нетните активи на съответния фонд в края на месец m преди

приспадане на инвестиционната такса по реда на чл. 201, ал. 1, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване;

F_j - нетните постъпления в пенсионния фонд през j -тия ден на месец m ,

без да се приспада инвестиционната такса по реда на чл. 201, ал. 1, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване за месец m ;

F_0 - нетните активи в края на месец $m-1$;

0

$F_j = I_j - M_j - N_j$;

I_j е брутните постъпления в пенсионния фонд през j -тия ден на месец m ;

M_j е размерът на начислените задължения през j -тия ден на месец m с

изключение на задълженията към осигурените лица и пенсионерите;

N_j са погасените задължения през j -тия ден на месец m към осигурените

лица и пенсионерите;

p е броят на календарните дни в месец m .

1.2. Доходността в процент на годишна база за съответния месец m се изчислява по формулата:

$$R_m = \left\{ \left(1 + \frac{r_m}{100} \right)^{12} - 1 \right\} \times 100,$$

където:

R_m е доходността в процент на годишна база за месец m на универсален

или на професионален пенсионен фонд;

r_m е доходността в процент на месечна база за календарен месец m на

универсален или на професионален пенсионен фонд.

1.3. Постигнатата доходност в процент на годишна база за предходния

24-месечен период се изчислява по формулата:

$$R_{god} = \left\{ \sqrt[24]{\left(1 + \frac{R_{m-23}}{100}\right) \times \left(1 + \frac{R_{m-22}}{100}\right) \times \dots \times \left(1 + \frac{R_m}{100}\right)} - 1 \right\} \times 100,$$

където:

R е постигнатата доходност на фонд за последния 24-месечен период в
god
процент на годишна база;

$R_m, R_{m-1}, \dots, R_{m-23}$ - доходността в процент на годишна база за

отделните месеци $m, m-1, \dots, m-23$ за съответния фонд.

2.1. (Попр. - ДВ, бр. 1 от 2004 г., изм., бр. 17 от 2004 г.)

Постигнатата доходност за последния 24-месечен период в процент на годишна база на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване до изтичането на 24-месечния период от въвеждането на дяловете се изчислява по формулата:

$$R_{god} = \left\{ \sqrt[24]{\left(1 + \frac{R_1}{100}\right) \times \left(1 + \frac{R_2}{100}\right) \times \dots \times \left(1 + \frac{R_{24-k}}{100}\right) \times \left(1 + \frac{R_{kgod}}{100}\right)^k} - 1 \right\} \times 100$$

където:

R е постигнатата доходност на фонд за последния 24-месечен период в
god
процент на годишна база;

R_{kgod} - постигнатата доходност на фонд за последния k -месечен период в

процент на годишна база от въвеждането на дяловете;

$R_1, \dots, R_{24-k}$ - доходността в процент на годишна база за поредния

месец от началото на 24-месечния период до 30 юни 2004 г., получена по реда на т. 1.1 и 1.2.

2.2. Доходността в процент на годишна база за частта от 24-месечния период след 1 юли 2004 г. се изчислява по формулата:

$$R_{kgod} = \left(\sqrt[k]{\left(1 + \frac{R_k}{100}\right)^{12}} - 1 \right) \times 100,$$

където:

k е броят месеци след 1 юли 2004 г. до края на последния 24-месечен период;

R_{kgod} - постигнатата доходност на фонд за последния k -месечен период от

въвеждането на дяловете в процент на годишна база;

R_k - доходността на съответния фонд в процент за k -месечния период след 1 юли 2004 г.

2.3. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2007 г.) Доходността на съответния фонд в процент за k -месечния период след 1 юли 2004 г. се изчислява по формулата:

$$R_k = (U_b^k - 1) \times 100,$$

където:

R_k е доходността на съответния фонд в процент за k -месечния период след

1 юли 2004 г.;

k

U_b - стойността на един дял за последния работен ден за месец k след

1 юли 2004 г.

1 юли 2004 г.